

Konserni- ja elinvoimajaosto

Aika 17.10.2023 klo 16:00 - 16:32

Paikka Sastamalan kaupungintalo, kokoushuone 414

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 52	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 53	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 54	Läsnäolo konserni- ja elinvoimajaoston kokouksissa ja asiantuntijat tässä kokouksessa	5
§ 55	Elinkeinopalvelujen ajankohtaiset asiat	6
§ 56	Konserniohjauksen ajankohtaiset asiat	7
§ 57	Pääomallainan myöntäminen Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:lle	8

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	von Nandelstadh Wilhelm Pietilä Pauli Yli-Hongisto Ulla	puheenjohtaja varapuheenjohtaja varajäsen	poistui klo 16:26 § 56 jälkeen
	Mäkipää Jarkko Villo Maire	varajäsen jäsen	
Poissa	Hassi Sari Jokinen Jenni Vuorijärvi Arto		
Muu	Aarnikuru Tanja Malmberg Jarkko Mattila Ilmari Rautava Tapio	elinkeinojohtaja kaupunginjohtaja maankäyttöjohtaja hallintojohtaja	

Allekirjoitukset

Wilhelm von Nandelstadh
puheenjohtaja

Tapio Rautava
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

52 - 57

Pöytäkirjan tarkastus Sastamala 17.10.2023

Pauli Pietilä
pöytäkirjantarkastaja

Jarkko Mäkipää
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Sastamalan kaupungin tietoverkossa (www.sastamala.fi) 19.10.2023
alkaen sekä Sastamalan kaupungintalossa, hallinto 3.krs,
19.10.2023 kello 9-15

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KONSJAOS 17.10.2023 § 52

Hallintosäännön 143 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KONSJAOS 17.10.2023 § 53

Konserni- ja elinvoimajaosto on päättänyt 22.8.2023 § 36, että konserni- ja elinvoimajaoston kokouksen pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti heti kokouksen jälkeen kahden pöytäkirjantarkastajan toimesta. Pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pauli Pietilä ja Ulla Yli-Hongisto.

Päätös

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pauli Pietilä ja Jarkko Mäkipää.

Läsnäolo konserni- ja elinvoimajaoston kokouksissa ja asiantuntijat tässä kokouksessa

KONSJAOS 17.10.2023 § 54

Hallintosäännön 140 §:n mukaan jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus konserni- ja elinvoimajaoston kokouksessa on kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla. Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää konserni- ja elinvoimajaosto.

Konserni- ja elinvoimajaosto on päättänyt 22.8.2023 § 39, että pysyvä läsnäolo- ja puheoikeus jaoston kokouksissa on esittelijän (kaupunginjohtaja) ja pöytäkirjanpitäjän (hallintojohtaja) lisäksi elinkeinojohtajalla, maankäyttöjohtajalla ja kaupungingeodeetilla

Lisäksi konserni- ja elinvoimajaosto voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Konserni- ja elinvoimajaosto päättää, että kaupunginjohtajan, hallintojohtajan, elinkeinojohtajan, maankäyttöjohtajan ja kaupungingeodeetin lisäksi tässä kokouksessa ovat läsnä seuraavat asiantuntijat:

- ei muita asiantuntijoita.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Elinkeinopalvelujen ajankohtaiset asiat

KONSJAOS 17.10.2023 § 55

Ajankohtaisia asioita:

- Elinkeinopalvelujen ajankohtaiset asiat, elinkeinojohtaja Tanja Aarnikuru

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava, elinkeinojohtaja Tanja Aarnikuru

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Konserni- ja elinvoimajaosto käy keskustelun ajankohtaisista asioista.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja elinkeinojohtaja Tanja Aarnikuru, puh. 040 582 3645

Konserniohjauksen ajankohtaiset asiat

KONSJAOS 17.10.2023 § 56

Ajankohtaisia asioita:

- Tytäryhtiöiden tuloskorttien laadintatilanne vuodelle 2024, hallintojohtaja Tapio Rautava

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Konserni- ja elinvoimajaosto käy keskustelun konserniohjauksen ajankohtaisista asioista.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Pääomalainan myöntäminen Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:lle

KONSJAOS 17.10.2023 § 57
538/02.05.03/2023

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy (Servi, myöh. yhtiö) on Sastamalan kaupungin tytäryhtiö ja siten osa kaupunkikonsernia. Samalla yhtiö on merkittävä palveluntuottaja Sastamalan kaupungille, sillä kaupunki ostaa kaikki ruoka- ja puhtauspalvelut Yhtiöltä. Yhtiö maksaa kaupunkikonsernille toimitilavuokraa lähes 700.000 euroa vuodessa. Yhtiön toiminnan kannattavuus laski yhtäjaksoisesti vuosina 2017-2020 johtuen yleistä kustannuskehitystä alemmista hinnankorotuksista omistajille ja samaan aikaan vähentyneistä myyntivolyymeistä. Vuonna 2021 yhtiö teki merkittävän tappion johtuen koronaviruspandemian aiheuttamista myynnin menetyksistä, eikä sen yhtiönä ollut mahdollista saada ns. koronatukia. Yhtiöllä on ollut talouden tasapainottamisohjelma vuosina 2019-2021 ja edelleen on käynnissä uusi ohjelma 2022-2024. Toiminnan kustannustehokkuus onkin parantunut tehtyjen toimien vuoksi, ja myös kannattavuus parani vuonna 2022. Vuosina 2022-2023 maailmanlaajuinen inflaation kiihtyminen ja erityisesti elintarvikkeiden sopimushintojen kallistuminen on vaikuttanut siihen, että myös vuoden 2023 tulos jää negatiiviseksi.

Yhtiön osakepääoma on 500.000 euroa, mikä on yhtiön liikevaihtoon suhteutettuna vain n. 5 % sen vuotuisesta myynnistä. Tappiollisten vuosien 2018-2022 myötä yhtiöllä oli omaa pääomaa jäljellä vuoden 2022 tilinpäätöksessä noin 81 000 euroa. Vuoden 2023 tulosennusteen mukaisesti oma pääoma uhkaa jäädä tilinpäätöksessä negatiiviseksi.

Yhtiön omistajia ovat Sastamalan kaupunki ja Pirkanmaan hyvinvointialue. Yhtiö toimii sidosyksikköasemassa omistajiinsa nähden (inhouse-yhtiö). Kaupungin osuus yhtiön osakeomistuksesta on 95 %. Yhtiön oman pääoman tilannetta on mahdollista parantaa pääomistajan myöntämällä pääomalainalla, joka luetaan yhtiön taseessa sen omaan pääomaan.

Osakeyhtiölain mukaan pääomalainan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Pääomalainan ehtona on myös, ettei pääoman tai koron maksamisesta yhtiö tai sen tytäryhteisö saa antaa vakuutta. Tästä

syystä myöskään Sastamalan kaupungin Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden (KV 16.12.2019 § 70) edellyttämää vakuutta ei voida tässä tapauksessa vaatia.

Yhtiön on arvioitu tarvitsevan pääomalainaa 500.000 euroa pitääkseen oma pääoma positiivisena. Myös palvelujen hinnankorotustarpeita tarkastellaan talousarvion laatimisen yhteydessä. Mahdollisen pääomalainan myöntämisen ja palvelujen hinnankorotusten lisäksi kaupunki pääomistajana edellyttää, että yhtiö käynnistää tarvittavat toimenpiteet talouden tervehdyttämiseksi siten, että yhtiön oma pääoma pysyy jatkossa positiivisena ja talous kannattavana nykyisellä asiakasmäärällä.

Kuntalain ja EU:n valtioneuvoston edellytysten täyttymisen arviointi:

Kaupungin myöntämä pääomalaina edellyttää kuntalain (410/2015) 129 §:n mukaista lainojen, takausten tai muiden vakuuksien antamista koskevien määräysten sekä EU:n valtioneuvoston toteutumisen arvioimista. Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään EU:n valtioneuvoston edellytysten täyttymisestä. Edelleen, mitä 129 §:ssä on määrätty vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa.

Valtiontuki yritystoiminnalle on lähtökohtaisesti kiellettyä. Yritykselle myönnettävä julkinen tuki voi antaa sille muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna valikoivaa taloudellista etua, mikä voi vääristää sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua. Julkiset tuet yritystoiminnalle voivat kuitenkin olla sisämarkkinoille soveltuvia, jos niillä edistetään yleistä taloudellista kehitystä ja SEUT-sopimuksessa määritellyjä tavoitteita.

1. Vaarantaako myönnettävä pääomalaina kunnan kykyä vasta sille laissa säädetyistä tehtävistä?
2. Sisältyykö myönnettävään pääomalainaan merkittävä taloudellinen riski?

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai

talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan tämän yksittäisen yhtiölle myönnettävän pääomalainan seurauksena. Edelleen, kaupungin tytäryhtiön toiminnan lainoittamiseen sisältyvää riskiä pienentää se, että tytäryhteisöt ovat kaupungin omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan alaisia ja velvollisia noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin antamaa konserniohjausta. Pääomalainan myöntämisen ei voida katsoa sisältävän merkittävää taloudellista riskiä.

3. Pääomalaina ei saa vääristää kilpailua markkinoilla (kauppa- ja kilpailuvaikutus)

Yritykselle, joka tuottaa ainoastaan paikallisia tai alueellisia palveluja eikä tuota palveluja kotivaltionsa ulkopuolella, myönnetty valtion tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan SEUT 107 (1) artiklan edellyttämällä tavalla vain, jos muista jäsenvaltioista peräisin olevat yritykset voisivat tarjota samoja palveluja eikä tämä mahdollisuus ole pelkästään hypoteettinen. Käytännössä tämä edellyttää enemmän kuin suoraa marginaalista vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Pääomalainan myöntäminen yhtiölle ei tässä tarkoituksessa vääristä kilpailua eikä vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

4. Pääomalainan lainaehtojen vastaavuus yksityisiltä markkinoilta hankittavan rahoituksen kanssa?

Sen selvittämiseksi, onko pääomasijoitusta koskeva toimenpide katsottava valtiontueksi, on käytettävä arviointiperustetta, joka perustuu yrityksen mahdollisuuksiin saada kyseiset rahamäärät yksityisiltä pääomamarkkinoilta. Julkiseksi tueksi ei katsota sellaista kunnan yhtiöön tekemää sijoitusta, joka on tehty yksityiseen sijoittajaan verrattavissa olevissa olosuhteissa. Yksityiselle sijoitukselle tyypillisiä seikkoja ovat mm.:

- sijoituksen tuotto-odotus, joka voi muodostua yhtiön osakkeen arvon kohoamisesta tai osinkotuotosta,
- yhtiön taloudellisen tilanteen perusteellinen selvittäminen ja varauksellinen suhtautuminen taloudellisissa vaikeuksissa olevaan yhtiöön, ja
- yhtiöön aikaisemmin tehtyjen panostusten turvaaminen.

Lisäsijoitustoimenpiteet tappiolliseen yhtiöön voivat olla markkinaehtoisia, mikäli niillä kyetään tervehdyttämään yhtiön talous ja suojaamaan kunnan yhtiöön aiemmin tekemien pääomasijoitusten säilyminen, mikä tässä tapauksessa toteutuu. Pääomalainassa käytettävän koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen, koska se täyttää Euroopan komission korkotiedonannon (EUVL 2008/C14/02) markkinaehtoisuuden

Konserni- ja elinvoimajaosto § 57

17.10.2023

edellytykset. Tällöin järjestelyyn ei sisälly valtiontueksi katsottavaa taloudellista etua.

Kuntalain 14 §:n perusteella päätösvalta asiassa kuuluu valtuustolle.

Valmistelija vs. talousjohtaja Anne Kosonen, konsernilakimies Katja Arve-Salonen

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Konserni- ja elinvoimajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1. lisää vuoden 2023 talousarvion rahoitusosan antolainoihin 500.000 euroa, ja

2. myöntää Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy:lle pääomalainan määrältään 500.000 euroa. Lainalle voidaan maksaa korkoa, korkona käytetään 12 kk:n euriboria tilanteessa 31.12. lisättynä kahden (2) prosenttiyksikön korkomarginaalilla. Lainaehdoissa noudatetaan osakeyhtiölain mukaisia ehtoja.

3. edellyttää, että yhtiö laatii talouden tervehdyttämissuunnitelman ja käynnistää tarvittavat toimenpiteet talouden tervehdyttämiseksi siten, että yhtiön oma pääoma pysyy jatkossa positiivisena ja talous kannattavana nykyisellä asiakasmäärällä. Tervehdyttämissuunnitelmasta ja sen toteutumisesta raportoidaan konserni- ja elinvoimajaostolle.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että varajäsen Ulla Yli-Hongisto ilmoitti olevansa esteellinen Servin pääomalainan myöntämisen käsittelyssä (peruste: yhteisöjääviys, Servin hallituksen puheenjohtaja). Yli-Hongisto poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Lisätietoja vs. talousjohtaja Anne Kosonen, puh. 0400 788 820

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.